

คำนำ

ส่วนใหญ่คนทำงานออฟฟิศมักจะทำรายงานใน Excel บางคนมีตาราง ยอดขายรายเดือน บางคนมีตัวเลขงบประมาณ หรือข้อมูลสถิติที่เก็บมาตลอดทั้งปี ปัญหาที่เจอบ่อยที่ทำให้หลายคนล้มเลิก คือ ข้อมูลแบบนี้ควรใช้กราฟแบบไหนดี

สมมุติว่าเรามีตารางยอดขายของสินค้า 5 ชนิด เก็บข้อมูลไว้ครบ 12 เดือน ถ้าต้องทำรายงานส่งผู้บริหาร บางคนเลือกทำกราฟแท่ง บางคนทำกราฟเส้น บางคนจับทุกอย่างใส่กราฟเดียวกันจนดูแน่นไปหมด จริงๆ แล้วมันก็ไม่ผิด เพียงแต่ กราฟบางแบบช่วยให้ดูเข้าใจข้อมูลได้เร็วกว่าอีกแบบหนึ่ง ตรรกะนี้เองที่ ChatGPT เข้ามาช่วยได้

ChatGPT ไม่ได้สร้างกราฟใน Excel ให้เราโดยตรง และไม่ได้แทนที่ โปรแกรม Excel งานสร้างกราฟยังคงต้องทำใน Excel เหมือนเดิม แต่ ChatGPT ทำหน้าที่เหมือนผู้ช่วยที่ช่วยคิดก่อนลงมือทำกราฟจริง เช่น ถ้ามีตารางข้อมูลอยู่ หนึ่งตาราง เราสามารถอธิบายโครงสร้างของข้อมูลให้ ChatGPT ฟัง แล้วถาม ว่าข้อมูลแบบนี้ควรใช้กราฟชนิดใดในการนำเสนอ หรือถ้าต้องการเปรียบเทียบ ข้อมูลหลายชุด ChatGPT ก็สามารถแนะนำรูปแบบกราฟที่เหมาะสมกับการเปรียบเทียบได้ ยกตัวอย่างง่ายๆ สมมุติว่าเรามีตารางยอดขายรายเดือนของสินค้า 3 ประเภท ถ้าต้องการให้คนดูเห็นแนวโน้มของยอดขายตลอดทั้งปี กราฟเส้นมักจะ ทำให้เห็นการขึ้นลงของตัวเลขได้ชัด แต่ถ้าต้องการเปรียบเทียบว่าสินค้าชนิดไหน ขายได้มากที่สุดในแต่ละเดือน กราฟแท่งอาจทำให้ข้อมูลอ่านง่ายกว่า การตัดสินใจ แบบนี้เป็นสิ่งที่ ChatGPT ช่วยคิดให้ได้เร็วขึ้น

หรือปัญหาอีกแบบที่พบได้บ่อยคือมีข้อมูลหลายปีอยู่ในตารางเดียวกัน เช่น ยอดขายปี 2022 ปี 2023 และปี 2024 ถ้าเอาข้อมูลทั้งหมดไปใส่ในกราฟ แบบไม่คิดก่อน กราฟที่ได้อาจดูแน่นจนอ่านยาก แต่ถ้าลองอธิบายข้อมูลให้ ChatGPT ฟัง แล้วถามว่า “จะต้องแยกกราฟหรือรวมข้อมูลยังไง” การตัดสินใจ จะง่ายขึ้นมาก

จริงๆ แล้วหนังสือเล่มนี้ไม่ได้ตั้งใจจะสอน Excel ตั้งแต่เริ่มต้น แน่แน่นอนว่า ถ้าใครถือหนังสือเล่มนี้ จะต้องมีการใช้ Excel อยู่แล้วพอสมควร เช่น เคยสร้างตารางข้อมูล เคยสร้างกราฟพื้นฐาน หรือคุ้นเคยกับเมนูต่างๆ ใน Excel สิ่งที่เราต้องการอธิบายคือ วิธีใช้ ChatGPT เป็นผู้ช่วยในการคิด วิเคราะห์ และเลือกกราฟที่เหมาะสมกับข้อมูล ก่อนที่จะนำไปสร้างกราฟจริงใน Excel

หนังสือเล่มนี้จะแสดงตัวอย่างตารางข้อมูลหลายรูปแบบ เช่น ข้อมูลยอดขายรายเดือน ข้อมูลเปรียบเทียบหลายปี หรือข้อมูลที่ต้องการดูสัดส่วนของแต่ละหมวดหมู่ จากนั้นจะมีตัวอย่างคำถามที่ใช้ถาม ChatGPT เพื่อให้ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล และแนะนำกราฟที่เหมาะสม เมื่อได้แนวทางแล้วจึงค่อยนำข้อมูลนั้นไปสร้างกราฟใน Excel วิธีทำงานแบบนี้ช่วยลดเวลาที่ต้องลองผิดลองถูกกับกราฟหลายรูปแบบ และทำให้การนำเสนอข้อมูลชัดเจนขึ้น เพราะก่อนสร้างกราฟ เราได้มองข้อมูลร่วมกับผู้ช่วยที่ช่วยคิดให้แล้วหนึ่งรอบ

Core Function

สารบัญ

บทที่ 1 เตรียมข้อมูลก่อนสร้างกราฟ	9
ตัวอย่างลักษณะของตารางข้อมูลที่เหมาะสมกับการสร้างกราฟ	13
การออกแบบตารางเปรียบเทียบข้อมูลหลายปี	19
ความสามารถที่มีใน Microsoft Excel ปี 2012 ขึ้นไป	27
บทที่ 2 วิธีถาม ChatGPT ให้ช่วยเลือกกราฟ	29
การตรวจสอบโครงสร้างของตารางข้อมูล	30
อธิบายคอลัมน์ของตารางให้ชัดเจน	34
การตรวจสอบช่วงเวลาของข้อมูล	38
ต้องรู้ว่าต้องการให้กราฟสื่อถึงอะไร	43
ตัวอย่างคำถามที่ใช้กับ ChatGPT	49
หลักการพิจารณาการตั้งคำถาม (พรอมต์) สำหรับ ChatGPT	50
ตัวอย่างคำถาม (พรอมต์) ที่ได้ผลดี	51
บทที่ 3 กราฟพื้นฐานที่ใช้อยู่ใน Excel	55
อ่านตารางให้ออก ก่อนจะเลือกกราฟ	56
โยนโครงสร้างตารางไปให้ ChatGPT ช่วยคิด	60
ตารางแบบไหนเหมาะกับกราฟแท่ง	68
ถ้าข้อมูลเรียงตามเวลา กราฟจะเปลี่ยนทันที	72
อยากดูสัดส่วน ต้องสร้างตารางแบบไหน และเลือกกราฟ	
แบบใดถึงเหมาะ	77

บทที่ 4 การเปรียบเทียบข้อมูลด้วยกราฟ	85
ตารางเดียว แต่มีหลายหมวด	86
ให้ ChatGPT ช่วยมองโครงสร้างก่อนเลือกกราฟ	91
อยากเห็นความต่างชัดๆ ต้องแยกให้ดูเป็นชุด	98
อยากเห็นภาพรวมในกราฟเดียว และจัดการข้อมูลแต่ละแบบ ให้อยู่ด้วยกัน	104
ตัวอย่างคำถาม (พรอมต์) สำหรับ ChatGPT	111
บทที่ 5 การแสดงแนวโน้มของข้อมูล	115
ตัวเลขที่ไหลตามเวลา ต้องดูให้ออกถึงการเปลี่ยนแปลง	116
วิธีทำให้เห็นจังหวะขึ้นลง และภาพรวมที่ต่อเนื่องของตัวเลข ในกราฟเดียวกัน	119
ใช้ ChatGPT ช่วยตรวจสอบเมื่อตัวเลขเริ่มเปลี่ยน	126
บทที่ 6 กราฟสำหรับข้อมูลที่เป็นสัดส่วน	131
แยกตัวเลขก้อนเดียวให้เห็นสัดส่วน แล้วใช้ ChatGPT ช่วยเลือก การแสดงข้อมูล	132
อยากเห็นภาพรวมในก้อนเดียว เลือกกราฟวงกลมดีที่สุด	138
อยากเห็นสัดส่วนที่เคลื่อนไปตามเวลา ต้องเปลี่ยนมุมมอง แล้วให้ ChatGPT ช่วยจัดภาพก่อนลงมือทำ	144
บทที่ 7 กราฟสำหรับข้อมูลหลายตัวแปร	151
แยกตัวเลขหลายคอลัมน์ให้ชัด	152
อยากรู้ว่าตัวเลขเคลื่อนไหวในทิศทางเดียวกันหรือไม่ ดูได้จากกราฟกระจาย และกราฟฟองอากาศ	165
สร้างกราฟแล้ว อย่าหยุดแค่นี้ ให้ ChatGPT ช่วยขยายต่อ ตัวอย่างพรอมต์	171
	174

บทที่ 8 กราฟพิเศษที่ใช้ในรายงาน	177
ตัวอย่างที่ 1 รายงานกำไรที่ต้องเห็นการเพิ่มลดทีละชั้น ควรใช้กราฟน้ำตก (มีใช้เฉพาะใน Excel เวอร์ชัน 2016 ขึ้นไป หรือ Excel ออนไลน์)	178
ตัวอย่างที่ 2 รายงานเงินเดือนที่มีการบวกและหักหลายชั้น ต้องใช้กราฟน้ำตก	182
ตัวอย่างที่ 3 ข้อมูลจำนวนมากที่อยากรู้ว่ากระจุกอยู่ช่วงไหน ควรใช้กราฟฮิสโตแกรม (มีใช้เฉพาะใน Excel เวอร์ชัน 2016 ขึ้นไป หรือ Excel ออนไลน์)	186
ตัวอย่างที่ 4 ตัวชี้วัดหลายด้านในภาพเดียว ควรใช้กราฟเรดาร์	190
บทที่ 9 การเตรียมกราฟสำหรับรายงานและพรีเซนต์	197
กราฟเส้นที่มีข้อมูลหลายช่องทาง ต้องเลือกช่วงและเลือกเส้น ที่เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการสื่อ	198
กราฟแท่งมีหมวดหมู่มาก ต้องตัดให้เหลือหมวดที่มีผลกับเรื่องหลัก	200
ข้อมูลหลายเดือนยาวเหยียด ต้องเลือกช่วงที่สรุปสิ่งที่ต้องการ จะสื่อจริงๆ	202
ก่อนพรีเซนต์ ต้องให้ ChatGPT ช่วยคิดเพื่อทำสคริปต์ พูดประกอบกราฟ	207
บทที่ 10 พรอมต์ให้ ChatGPT ช่วยออกแบบกราฟ	213
ตัวอย่างพรอมต์ที่เอาไปใช้กับงานจริง	217
ตัวช่วยที่สำคัญคือ ChatGPT	219